

Submissie Esigbond op de conceptwetswijziging in verband met de invoering van een registratieverplichting voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten.

De Esigbond behartigt de belangen van de overwegend kleinschalige distributeurs en speciaalzaken die e-sigaretten en navulverpakkingen (vloeistoffen) op de Nederlandse markt brengen.

Anti-rookbeleid kan en moet veel effectiever

Wij ondersteunen de doelstelling van de Nederlandse overheid om een rookvrije generatie te realiseren en wij begrijpen dat er verdergaande maatregelen nodig zijn om deze doelstelling te bereiken. Echter, wij maken ons ernstige zorgen dat aantoonbaar minder schadelijke, rookvrije producten als de e-sigaret op één hoop worden gegooid met tabaksproducten waarbij verbranding optreedt.

Roken is de belangrijkste vermijdbare risicofactor voor ziekte en sterfte. Het beste wat men kan doen is niet roken. Of als men al rookt hier zo snel mogelijk mee te stoppen. Dampen is niet geheel zonder risico, de e-sigaret is daarom niet bedoeld voor de jeugd en niet-roker. Echter, het relatieve risico van de e-sigaret ten opzichte van roken is overduidelijk: de e-sigaret wordt substantieel minder schadelijk ingeschat dan roken¹², het vormt voor rokers een beter alternatief en is bovendien het meest effectieve rookstopmiddel.³

De rookvrije generatie kan sneller worden bereikt als volwassen rokers zich volledig en op grote schaal kunnen informeren over minder schadelijke, rookvrije producten zoals de e-sigaret. Ook de Nederlandse overheid erkent het wetenschappelijk bewijs dat een volledige overstap op deze producten voor de roker minder schadelijk is en gezondheidswinst oplevert.⁴ E-sigaretten kunnen daarom juist een cruciaal wapen zijn in de strijd tegen roken. Dit is precies wat er in landen als Nieuw-Zeeland⁵ en het Verenigd Koninkrijk⁶ wordt gedaan. Beide landen boeken bijzonder goede resultaten met een zeer effectief beleid waarbij aan de ene kant preventieve maatregelen worden ingezet voor het beschermen van de jeugd en niet-rokers en aan de andere kant rokers die niet stoppen worden geïnformeerd dat de overstap op een e-sigaret een beter alternatief is.

De Nederlandse aanpak, inclusief het in de memorie van toelichting aangehaalde voornemen om de verkoop van elektronische dampwaar vanaf 2025 uitsluitend in uitgezonderde speciaalzaken toe te staan (terwijl de veel schadelijkere sigaret dan nog in benzinstations en gemakszaken kan worden aangekocht), staat hiermee in schril contrast. Wij zijn tegen maatregelen die de effectiviteit en de beschikbaarheid van de e-sigaret als stopmiddel of als minder schadelijk alternatief voor de sigaret verder zal verminderen, waaronder het minder breed beschikbaar maken van deze producten ten

¹ https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/20220616_hgr-9549_advies_e-sigaret_vweb_0.pdf

² Nicotine, Carcinogen, and Toxin Exposure in Long-Term E-cigarette and Nicotine Replacement Therapy users [link](#)

³ [Can electronic cigarettes help people stop smoking, and do they have any unwanted effects when used for this purpose? | Cochrane](#)

⁴ Beantwoording Nationaal Preventieakkoord (26 april 2019) vraag 174. P. 49. [link](#)

⁵ [Smokefree Environments and Regulated Products \(Vaping\) Amendment Act 2020 No 62, Public Act – New Zealand Legislation](#)

⁶ [Smoke-free generation: tobacco control plan for England - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)

opzichte van sigaretten. Maatregelen als deze creëren immers slechts extra drempels voor de roker om te stoppen of om over te stappen op een minder schadelijk product.

In onderstaande zullen wij specifiek ingaan op de voorliggende conceptwetswijziging om een registratieverplichting voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten in te voeren.

Een registratiesysteem kan bijdragen aan het realiseren van de rookvrije doelstellingen

Het invoeren van een registratiesysteem voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten kan bijdragen aan het realiseren van de rookvrije doelstellingen, mits deze ook wordt ingezet om de illegale verkoop van e-sigaretten aan banden te leggen en volwassen rokers in staat te stellen om zich in geregistreerde, uitgezonderde speciaalzaken te informeren over rookvrije producten zoals de e-sigaret.

Registratiesysteem zou ook tot doel moeten hebben om de illegale verkoop aan banden te leggen

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat het doel van het registratiesysteem voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten tweeledig is: *“Ten eerste faciliteert het registratiesysteem het toezicht op de naleving van de geldende regelgeving voor tabaksproducten en aanverwante producten. Het toezicht en de handhaving op deze regelgeving wordt door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) uitgevoerd. Ten tweede helpt het registratiesysteem bij het nauwkeurig monitoren van tabaksverkooppunten (aantal en soort).”*

Wij merken hierbij op dat de overheid bij het invoeren van het registratiesysteem zich niet tot doel stelt om de illegale handel in e-sigaretten verder aan banden te leggen. Wij pleiten er dan ook nadrukkelijk voor dat deze regelgeving niet enkel wordt gebruikt om de geregistreerde verkooppunten op de naleving van de geldende wet- en regelgeving te controleren maar juist ook wordt ingezet om de illegale verkoop van e-sigaretten verder aan banden te leggen.

Volwassen rokers in staat stellen om zich te informeren over rookvrije producten.

Wij pleiten er nadrukkelijk voor dat volwassen rokers in geregistreerde, uitgezonderde speciaalzaken (die gezien het assortiment vrijwel uitsluitend worden bezocht door volwassen rokers en dampers en op termijn het enige verkooppunt zijn waar rook- en/of dampwaren worden verkocht) toegang krijgen tot correcte en begrijpelijke informatie over *harm reduction producten*. Op deze manier wordt enerzijds invulling gegeven aan onderstaand beleidsadvies van het RIVM:

‘Tot nog toe overheidsorganisaties meestal alleen informatie verstrekken over de beste optie om een bepaald risico te voorkomen of te beperken, in dit geval door preventiemaatregelen en door advies om te stoppen met roken. Dat is de beste optie vanuit gezondheidsperspectief, maar veel mensen lukt dat niet. Voor hen zou correcte en begrijpelijke informatie over ‘harm reduction’ producten van belang kunnen zijn⁷.

Terwijl anderzijds wordt voorkomen dat jongeren en niet-rokers met e-sigaretten in aanraking komen. Een dergelijk beleid werpt reeds zijn vruchten af in Nieuw-Zeeland en kan dus bijdragen aan het versneld realiseren van een rookvrije samenleving.

⁷ Alternatieve tabaksproducten: harm reduction? Tabaks- en aanverwante producten die mogelijk minder schadelijk zijn dan sigaretten: RIVM Briefrapport 2016-0103 Y.C.M. Staal | R. Talhout [link](#)

ELEKTRONISCHE SIGARETTEN
BOND NEDERLAND

Conclusie

Wij staan niet negatief tegenover het invoeren van een registratiesysteem voor verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten maar pleiten er nadrukkelijk voor dat dit ook wordt ingezet om de illegale handel in e-sigaretten in te dammen en dat volwassen rokers in staat worden gesteld om zich te informeren over rookvrije producten zoals de e-sigaret. Op deze manier kunnen de door ons omarmde rookvrije doelstellingen veel eerder worden gerealiseerd.